

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 6. decembra 2017*

„Predhodno odločanje – Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Člen 101(1) PDEU –
Selektivna distribucija izdelkov luksuzne kozmetike – Klavzula, ki distributerjem prepoveduje
vključevanje nepooblaščenih tretjih oseb v okviru spletne prodaje – Uredba (EU) št. 330/2010 –
Člen 4(b) in (c)“

V zadevi C-230/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo
Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija)
z odločbo z dne 19. aprila 2016, ki je na Sodišče prispela 25. aprila 2016, v postopku

Coty Germany GmbH

proti

Parfümerie Akzente GmbH,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), predsednica senata, C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin
in E. Regan, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodna tajnica: X. Lopez Bancalari, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. marca 2017,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Coty Germany GmbH A. Lubberger in B. Weichhaus, odvetnika,
- za Parfümerie Akzente GmbH O. Spieker in M. Alber, odvetnika,
- za nemško vlado T. Henze in A. Lippstreu, agenta,
- za francosko vlado D. Colas in J. Bousin, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z D. Del Gaizom, avvocato dello Stato,
- za luksemburško vlado A. Germeaux, skupaj s P. E. Partschom in T. Evansom, odvetnikoma,

* Jezik postopka: nemščina.

- za nizozemsko vlado M. Bulterman, M. de Ree in J. Langer, agenti,
- za avstrijsko vlado G. Eberhard, agent,
- za švedsko vlado A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev in M. L. Swedenborg, agenti,
- za Evropsko komisijo G. Meessen, H. Leupold in T. Christoforou, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. julija 2017

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 101(1) PDEU ter člena 4(b) in (c) Uredbe Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL 2010, L 102, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Coty Germany GmbH, dobaviteljem izdelkov luksuzne kozmetike s sedežem v Nemčiji, in družbo Parfümerie Akzente GmbH, pooblaščenim distributerjem teh izdelkov, v zvezi s prepovedjo, naloženo zadnjenavedeni družbi v okviru pogodbe o selektivni distribuciji med družbo Coty Germany in njenimi pooblaščenimi distributerji, da v okviru spletne prodaje pogodbenih izdelkov na prepoznaven način vključuje tretja podjetja.

Pravni okvir

- 3 V uvodni izjavi 10 Uredbe št. 330/2010 je navedeno, da „[t]a uredba ne izvzema vertikalnih sporazumov, ki vsebujejo omejitve, ki bodo verjetno omejile konkurenco in škodile potrošnikom, ali ki niso nujne za doseganje izboljšanja učinkovitosti. Od ugodnosti skupinske izjeme, določene s to uredbo, je treba ne glede na tržni delež zadevnih podjetij izključiti zlasti vertikalne sporazume, ki vsebujejo nekatere vrste hudega omejevanja konkurence, kot so minimalne in fiksne cene za nadaljnjo prodajo ter nekatere vrste ozemeljske zaščite.“
- 4 V členu 1(1)(e) te uredbe je „sistem selektivne distribucije“ opredeljen kot „distribucijski sistem, pri katerem se dobavitelj zaveže, da bo prodajal pogodbeno blago ali storitve, bodisi neposredno bodisi posredno, samo distributerjem, izbranim na podlagi določenih meril, ti pa se zavežejo, da takega blaga ali storitev ne bodo prodajali nepooblaščenim distributerjem na ozemlju, ki ga je dobavitelj določil za uporabo tega sistema“.
- 5 Člen 2(1) navedene uredbe določa:

„V skladu s členom 101(3) [PDEU] in ob upoštevanju določb te uredbe, se člen 101(1) [PDEU] ne uporablja za vertikalne sporazume.

Ta izjema se uporablja, če taki sporazumi vsebujejo vertikalne omejitve.“
- 6 Člen 3(1) navedene uredbe določa:

„Izjema iz člena 2 se uporablja, če tržni delež dobavitelja ne presega 30 % upoštevnega trga, na katerem prodaja pogodbeno blago ali storitve, tržni delež kupca pa ne presega 30 % upoštevnega trga, na katerem kupuje pogodbeno blago ali storitve.“

- 7 Člen 4 Uredbe št. 330/2010, naslovljen „Omejitve, zaradi katerih se odvzame ugodnost skupinske izjeme – nedopustne omejitve“, določa:

„Izjema iz člena 2 se ne uporablja za vertikalne sporazume, katerih namen je, neposredno ali posredno, samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki pod nadzorom pogodbenic:

[...]

- (b) omejitev ozemlja, na katero lahko kupec, ki je pogodbenica sporazuma, prodaja pogodbeno blago ali storitve, ali omejitev odjemalcev, ki jim jih lahko prodaja, brez poseganja v omejitve sedeža njegovega podjetja [...]

[...]

- (c) omejitev, da bi končnim uporabnikom aktivno ali pasivno prodajali člani sistema selektivne distribucije, ki deluje na maloprodajni stopnji trgovine [...]

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 8 Družba Coty Germany prodaja izdelke luksuzne kozmetike v Nemčiji. Nekatere znamke v tem sektorju prodaja prek mreže selektivne distribucije na podlagi pogodbe o selektivni distribuciji, ki jo uporabljajo tudi z njo povezane družbe. Ta pogodba je dopolnjena z različnimi posebnimi pogodbami, katerih namen je organizirati navedeno mrežo.
- 9 Družba Parfümerie Akzente že mnogo let kot pooblaščen distributer prodaja izdelke družbe Coty Germany tako v svojih prodajnih enotah, kot tudi prek spleta. Spletna prodaja se izvaja delno prek njene lastne spletne trgovine in delno prek platforme „amazon.de“.
- 10 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je družba Coty Germany v svoji pogodbi o selektivni distribuciji svoj sistem selektivne distribucije upravičila tako: „Značaj znamk Coty Prestige zahteva selektivno distribucijo za ohranitev luksuzne podobe teh znamk“.
- 11 V zvezi s tem je v pogodbi o selektivni distribuciji glede tradicionalne trgovine določeno, da mora družba Coty Germany odobriti vsako prodajno mesto distributerja, kar pomeni, da morajo biti upoštewane nekatere zahteve, naštet v členu 2 navedene pogodbe, v zvezi z okoljem, opremljenostjo in ureditvijo prodajnega mesta.
- 12 Natančneje, v členu 2(1), točka 3, te pogodbe je določeno, da morajo „[o]premljenost in ureditev prodajnega mesta, ponudba izdelkov, oglaševanje in prodajna predstavitev izdelkov [...] krepiti in poudarjati luksuzno naravo znamk Coty Prestige. Pri presoji tega merila se upoštevajo zlasti fasada zgradbe, notranja oprema, tla, stene in strop, pohištvo in prodajna površina, osvetlitev ter snažnost in urejenost nasploh.“
- 13 Člen 2(1), točka 6, te pogodbe določa, da „[o]značba prodajnega mesta, bodisi z imenom podjetja bodisi z dodatkom elementov ali uporabo slogana podjetja, ne sme dajati vtisa omejene izbire izdelkov, slabše opremljenosti ali omejenosti svetovalne storitve in mora biti nameščena tako, da dekoracije in razstavne površine depozitarja niso zakrite“.
- 14 Poleg tega pogodbeni okvir, ki zavezuje stranki, vsebuje aneks v zvezi s spletno prodajo, katerega člen 1(3) določa, da „[d]epozitar ne sme uporabljati drugega trgovskega imena ali vključiti tretjega podjetja, ki ni bilo pooblaščen“.

- 15 Po začetku veljavnosti Uredbe št. 330/2010 je družba Coty Germany spremenila pogodbe, ki urejajo mrežo selektivne distribucije, in ta aneks, tako da je v klavzuli I(1), prvi pododstavek, tega aneksa določila, da lahko „depozitar izdelke ponuja in prodaja po spletu, vendar to velja samo, če depozitar spletno trgovanje izvaja prek ‚elektronske izlozbe‘ pooblaščenega prodajnega mesta in se pri tem ohranja luksuzna podoba izdelkov“. Poleg tega sta s klavzulo I(1), točka (3), navedenega aneksa izrecno prepovedana uporaba drugega trgovskega imena in navzven vidna vključitev tretjega podjetja, ki ni pooblaščen depozitar družbe Coty Prestige.
- 16 Družba Parfümerie Akzente se ni strinjala s spremembami pogodbe o selektivni distribuciji. Družba Coty Germany je vložila tožbo pri nacionalnem prvostopenjskem sodišču, da bi slednje toženi stranki v postopku v glavni stvari, na podlagi navedene klavzule I(1), točka (3), prepovedalo distribucijo izdelkov zadevne znamke prek platforme „amazon.de“.
- 17 To sodišče je s sodbo z dne 31. julija 2014 zavrnilo to tožbo, ker je sporna pogodbeni klavzula v nasprotju s členom 1 Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (zakon o preprečevanju omejevanja konkurence) oziroma členom 101(1) PDEU. Menilo je, da cilj ohranitve prestižne podobe znamke ne more upravičiti, v skladu s sodbo z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), uvedbe sistema selektivne distribucije, ki načeloma omejuje konkurenco. Navedena klavzula po mnenju tega sodišča pomeni tudi nedopustno omejitev na podlagi člena 4(c) Uredbe št. 330/2010.
- 18 Poleg tega je nacionalno prvostopenjsko sodišče menilo, da ta klavzula prav tako ne izpolnjuje pogojev za posamezno izjemo, ker ni bilo dokazano, da splošna prepoved spletne prodaje prek platform tretjih oseb, ki je z njo določena, povečuje učinkovitost, s čimer je mogoče nadomestiti nevšečnosti za konkurenco, ki izhajajo iz omejitve načinov trženja. To sodišče je vsekakor menilo, da takšna splošna prepoved ni potrebna, saj obstajajo druga, prav tako primerna sredstva, ki pa manj omejujejo konkurenco, kot je uporaba posebnih kvalitativnih meril za platforme tretjih oseb.
- 19 Družba Coty Germany se je pri Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija) pritožila zoper sodbo nacionalnega prvostopenjskega sodišča. V tem kontekstu se to sodišče sprašuje glede zakonitosti pogodb, ki sta jih sklenili stranki v sporu, glede na pravo Unije s področja konkurence.
- 20 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
1. Ali so lahko sistemi selektivne distribucije, ki so namenjeni distribuciji luksuznih in prestižnih izdelkov in s katerimi se primarno ohranja ‚luksuzna podoba‘ teh izdelkov, sestavni del konkurence, ki je v skladu s členom 101(1) PDEU?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali lahko gre za sestavni del konkurence, ki je v skladu s členom 101(1) PDEU, če se članom sistema selektivne distribucije, ki delujejo na maloprodajni stopnji trgovine, pavšalno prepoveduje, da v okviru spletne prodaje na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, pri čemer ni pomembno, ali se v konkretnem primeru kršijo legitimni standardi kakovosti proizvajalca?
 3. Ali je treba člen 4(b) Uredbe št. 330/2010 razlagati tako, da prepoved, ki je naložena članom selektivnega sistema distribucije, ki delujejo na maloprodajni stopnji trgovine, da v okviru spletne prodaje na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, predstavlja omejitev odjemalcev trgovca na drobno zaradi cilja?

4. Ali je treba člen 4(c) Uredbe št. 330/2010 razlagati tako, da prepoved, ki je naložena članom selektivnega sistema distribucije, ki delujejo na maloprodajni stopnji trgovine, da v okviru spletne prodaje na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, pomeni omejitev pasivne prodaje končnim uporabnikom zaradi cilja?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 21 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da je sistem selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh proizvodov, lahko skladen s to določbo.
- 22 Na podlagi člena 101(1) PDEU so z notranjim trgovom nezdružljivi in prepovedani vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.
- 23 Glede sporazumov, ki sestavljajo sistem selektivne distribucije, je Sodišče poudarilo, da takšni sporazumi nujno vplivajo na konkurenco na notranjem trgu.
- 24 Vendar je Sodišče presodilo, da organizacija mreže selektivne distribucije ni zajeta s prepovedjo iz člena 101(1) PDEU, če so prodajalci na drobno izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki so določena enotno za vse potencialne prodajalce na drobno in se uporabljajo nediskriminatorno, če je takšna distribucijska mreža potrebna zaradi lastnosti zadevnega izdelka, zato da se ohrani njegova kakovost in zagotovi pravilna uporaba, in nazadnje, če določena merila ne presejajo tega, kar je nujno potrebno (sodba z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 25 Zlasti glede vprašanja, ali je lahko selektivna distribucija glede luksuznih izdelkov nujno potrebna, je treba spomniti, da je Sodišče že ugotovilo, da kakovost teh izdelkov ni le posledica njihovih materialnih značilnosti, ampak tudi videza in prestižnosti, ki jim daje občutek luksuza, da je ta občutek bistven element teh izdelkov za to, da jih potrošniki razlikujejo od drugih podobnih izdelkov, in da zato škodovanje temu občutku luksuza lahko vpliva na samo kakovost teh izdelkov (glej v tem smislu sodbo z dne 23. aprila 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, točke od 24 do 26 in navedena sodna praksa).
- 26 Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da lahko značilnosti in podrobna pravila sistema selektivne distribucije sami po sebi ohranjajo kakovost in zagotavljajo pravilno uporabo teh izdelkov (sodba z dne 23. aprila 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 27 V zvezi s tem je Sodišče zlasti menilo, da organizacija sistema selektivne distribucije, ki je namenjena temu, da se zagotovi, da se prestižne izdelke na prodajnih mestih predstavlja na način, ki povečuje njihovo vrednost, lahko prispeva k ugledu zadevnih izdelkov in zato ohranja njihov občutek luksuza (glej v tem smislu sodbo z dne 23. aprila 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, točka 29).
- 28 Iz te sodne prakse je tako razvidno, da je za luksuzne izdelke, ob upoštevanju njihovih lastnosti in narave, lahko potrebna vzpostavitev sistema selektivne distribucije, da se ohrani njihova kakovost in zagotovi pravilna uporaba.
- 29 Zato je sistem selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh proizvodov, skladen s členom 101(1) PDEU, če so izpolnjeni pogoji iz točke 24 te sodbe.

- 30 V nasprotju s trditvami družbe Parfümerie Akzente ter nemške in luksemburške vlade, te ugotovitve ne omajata navedba v točki 46 sodbe z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649).
- 31 To navedbo je treba brati in razlagati ob upoštevanju sobesedila te sodbe.
- 32 V zvezi s tem je treba poudariti, da se je predložitveno sodišče v zadevi, v kateri je bila izrečena navedena sodba, spraševalo glede skladnosti s členom 101(1) PDEU ne sistema selektivne distribucije kot celote, temveč posebne pogodbene klavzule, določene za pooblaščenim distributerjem v okviru takega sistema, ki se nanaša na absolutno prepoved prodaje pogodbenih izdelkov na spletu. Treba je tudi navesti, da izdelki, na katere se je nanašal zadevni sistem selektivne distribucije v navedeni zadevi, niso bili luksuzni izdelki, temveč kozmetični izdelki in izdelki za nego telesa.
- 33 Navedba v točki 46 sodbe z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), je del ugotovitev Sodišča, da bi zadevnemu predložitvenemu sodišču v tej zadevi zagotovilo potrebne elemente razlage, ki bi mu omogočili odločitev, ali je bila omejitev konkurence, ki je izhajala iz te pogodbene klavzule, upravičena z legitimnim ciljem in je sorazmerno sledila temu cilju.
- 34 Sodišče je v navedenih okoliščinah razsodilo, da potreba po ohranjanju prestižne podobe zadevnih kozmetičnih izdelkov in izdelkov za nego telesa ni legitimna zahteva, ki bi upravičila absolutno prepoved prodaje teh izdelkov na spletu. Presoja iz točke 46 v tej sodbi se je zato nanašala samo na izdelke v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba, in na zadevno pogodbeno klavzulo v tej zadevi.
- 35 Iz sodbe z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), pa ni mogoče sklepati, da je bil namen njene točke 46, da se poda načelna izjava, v skladu s katero ne bo več mogoče utemeljiti omejitve konkurence, kakršna je ta, ki izhaja iz sistema selektivne distribucije, z varstvom luksuzne podobe v zvezi z vsemi izdelki, med katerimi so zlasti luksuzni izdelki, in da se tako spremeni ustaljena sodna praksa Sodišča, kot je bila navedena v točkah od 25 do 27 te sodbe.
- 36 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da je sistem selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh izdelkov, skladen s to določbo, če so prodajalci na drobno izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki so določena enotno za vse potencialne prodajalce na drobno in se uporabljajo nediskriminatorno, ter določena merila ne presegajo tega, kar je nujno potrebno.

Drugo vprašanje

- 37 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da nasprotuje pogodbeni klavzuli, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pooblaščenim distributerjem sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh izdelkov, prepoveduje, da za spletno prodajo pogodbenih izdelkov na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb.
- 38 To vprašanje se nanaša na zakonitost posebne klavzule sistema selektivne distribucije luksuznih in prestižnih izdelkov z vidika člena 101(1) PDEU.
- 39 Najprej je treba spomniti, kot je razvidno tudi iz presoje, podane v okviru prvega vprašanja, da lahko glede na naravo in lastnosti teh izdelkov cilj ohranitve njihove luksuzne podobe upraviči organizacijo sistema selektivne distribucije teh izdelkov.
- 40 V kontekstu takšnega sistema je posebna pogodbena klavzula, katere cilj je ohraniti luksuzno podobo zadevnih izdelkov, zakonita glede na člen 101(1) PDEU, če izpolnjuje pogoje iz točke 36 te sodbe.

- 41 Čeprav je naloga predložitvenega sodišča, da presodi, ali pogodbeni klavzula, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki prepoveduje vključevanje platform tretjih oseb za spletno prodajo pogodbenih izdelkov, izpolnjuje te pogoje, pa mu mora Sodišče predložiti vse elemente razlage prava Unije, ki mu bodo omogočili, da se o tem izreče (glej v tem smislu sodbo z dne 11. decembra 1980, L'Oréal, 31/80, EU:C:1980:289, točka 14).
- 42 V zvezi s tem ni sporno, da je namen zadevne pogodbene klavzule iz postopka v glavni stvari ohraniti luksuzno in prestižno podobo zadevnih izdelkov. Poleg tega je iz spisa, predloženega Sodišču, razvidno, da predložitveno sodišče meni, da je ta klavzula objektivna in enotna ter se uporablja brez razlikovanja glede vseh pooblaščenih distributerjev.
- 43 Zato je treba preveriti, ali je v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, prepoved – ki jo dobavitelj naloži svojim pooblaščenim distributerjem, da za spletno prodajo zadevnih luksuznih izdelkov na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb – sorazmerna glede na zastavljeni cilj, torej ali je takšna prepoved primerna za ohranitev luksuzne podobe teh izdelkov in ali ne presega tega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- 44 Prvič, glede primernosti prepovedi iz postopka v glavni stvari glede na cilj, ki mu sledi, je treba najprej ugotoviti, da obveznost, naložena pooblaščenim distributerjem, da na spletu prodajajo pogodbene izdelke samo prek lastne spletne trgovine, in prepoved, naložena tem distributerjem, da uporabijo drugo trgovsko ime in da na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb, dobavitelju najprej zagotavljata, da se v okviru elektronskega trgovanja s temi izdelki slednje povezuje izključno s pooblaščenimi distributerji.
- 45 Ker je takšno povezovanje ravno eden od zadanih ciljev, kadar se uporabi tak sistem, pomeni prepoved iz postopka v glavni stvari glede na lastnosti, ki so značilne za sistem selektivne distribucije, koherentno omejitev.
- 46 Posledično, če je zaradi teh značilnosti, kot izhaja iz sodne prakse Sodišča, sistem selektivne distribucije primerno sredstvo za ohranitev luksuzne podobe luksuznih izdelkov in pripomore k temu, da se ohrani kakovost teh izdelkov (glej v tem smislu sodbo z dne 23. aprila 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, točki 28 in 29 ter navedena sodna praksa), je treba za omejitev, kot je tista, ki izhaja iz prepovedi iz postopka v glavni stvari, katere rezultat je neločljivo povezan s temi značilnostmi, prav tako šteti, da lahko zagotavlja kakovost in luksuzno podobo teh izdelkov.
- 47 Drugič, prepoved iz postopka v glavni stvari dobavitelju luksuznih izdelkov omogoča nadzor nad tem, da so njegovi izdelki naprodaj na spletu v okolju, ki ustreza kvalitativnim pogojem, o katerih se je dogovoril s svojimi pooblaščenimi distributerji.
- 48 Distributerjevo nespoštovanje pogojev glede kakovosti, ki jih je določil dobavitelj, slednjemu namreč omogoča, da ukrepa zoper tega distributerja na podlagi pogodbene vezi, ki obstaja med tema dvema strankama. Neobstoj pogodbenega razmerja med dobaviteljem in platformami tretjih oseb pa je ovira temu, da bi lahko prvi na podlagi tega od teh platform zahteval upoštevanje pogojev glede kakovosti, ki jih je naložil pooblaščenim distributerjem.
- 49 Spletna prodaja luksuznih izdelkov prek platform, ki ne spadajo v sistem selektivne distribucije teh izdelkov, v okviru katere dobavitelj nima možnosti nadzora pogojev za prodajo teh izdelkov, prinaša tveganje, da se poslabša predstavitev teh izdelkov na spletu, kar lahko škoduje njihovi luksuzni podobi in zato sami naravi teh izdelkov.

- 50 Tretjič, ob upoštevanju okoliščine, da so te platforme prodajni kanal za vse vrste izdelkov, okoliščina, da se luksuznih izdelkov ne prodaja prek takšnih platform in se njihova spletna prodaja izvaja izključno prek spletne trgovine pooblaščenih distributerjev, prispeva k tej luksuzni podobi pri potrošnikih in zato k ohranitvi ene od glavnih značilnosti teh izdelkov, po katerih povprašujejo potrošniki.
- 51 Zato je prepoved prepoznavne uporabe platform tretjih oseb za spletno prodajo luksuznih izdelkov, ki jo je dobavitelj luksuznih izdelkov naložil svojim pooblaščenim distributerjem, ustrezna, da se zaščiti luksuzna podoba teh izdelkov.
- 52 Drugič, glede tega, ali prepoved iz postopka v glavni stvari presega to, kar je nujno za uresničitev zastavljenega cilja, je treba na eni strani poudariti, da drugače kot pri klavzuli v zadevi, v kateri je bila 13. oktobra 2011 izrečena sodba *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649), klavzula iz postopka v glavni stvari pooblaščenim distributerjem ne prepoveduje spletne prodaje pogodbenih izdelkov absolutno. Na podlagi te klavzule je prepovedana samo spletna prodaja pogodbenih izdelkov prek platform tretjih oseb, ki v razmerju do potrošnikov delujejo tako, da jih ti lahko prepoznajo.
- 53 Zato je pooblaščenim distributerjem dovoljena spletna prodaja pogodbenih izdelkov prek njihovih lastnih spletnih strani, če imajo elektronsko izložbo pooblaščenega prodajnega mesta in se ohranja luksuzna podoba izdelkov, kot tudi prek platform nepooblaščenih tretjih oseb, če posredovanje slednjih za potrošnika ni prepoznavno.
- 54 Po drugi strani je treba poudariti, kot je razvidno tudi iz začasnih rezultatov sektorske raziskave o elektronskem trgovanju, ki jo je izvedla Komisija na podlagi člena 17 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), sprejetih 15. septembra 2016, da ne glede na vse večjo pomembnost platform tretjih oseb pri trženju izdelkov distributerjev, najpomembnejši distribucijski kanal v okviru distribucije na spletu vseeno pomenijo lastne spletne trgovine distributerjev, ki jih uporablja več kot 90 % vprašanih distributerjev. To okoliščino je potrdilo končno poročilo, ki se nanaša na to raziskavo, z datumom 10. maj 2017.
- 55 Na podlagi teh elementov je mogoče ugotoviti, da prepoved, kakršna je ta, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari določila svojim pooblaščenim distributerjem, da na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb v okviru spletne prodaje luksuznih izdelkov, ne presega tega, kar je nujno, da se zaščiti luksuzna podoba teh izdelkov.
- 56 Zlasti glede na to, da ne obstaja pogodbeno razmerje med dobaviteljem in platformami tretjih oseb, na podlagi katerega bi od teh platform lahko zahteval upoštevanje pogojev glede kakovosti, ki jih je naložil svojim pooblaščenim distributerjem, se za dovolitev tem distributerjem, da uporabljajo takšne platforme pod pogojem, da slednje izpolnjujejo vnaprej določene zahteve glede kakovosti, ne more šteti, da je tako učinkovita kot prepoved iz postopka v glavni stvari.
- 57 Iz tega izhaja, da je takšna prepoved – s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče – zakonita z vidika člena 101(1) PDEU.
- 58 Glede na zgornje ugotovitve je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da ne nasprotuje pogodbeni klavzuli, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pooblaščenim distributerjem sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh izdelkov, prepoveduje, da za spletno prodajo pogodbenih izdelkov na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb, če je namen zadevne klavzule ohraniti luksuzno podobo teh izdelkov, je določena enotno in se uporablja nediskriminatorno ter je sorazmerna glede na zastavljeni cilj, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Tretje in četrto vprašanje

Uvodne ugotovitve

- 59 Samo če bi predložitveno sodišče ugotovilo, da klavzula, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, omejuje konkurenco v smislu člena 101(1) PDEU, bi se postavilo vprašanje, ali se za to klavzulo v skladu s členom 101(3) PDEU lahko uporabi izjema na podlagi Uredbe št. 330/2010. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da mejni tržni deleži, določeni v členu 3 te uredbe, niso preseženi. Zato bi se za zadevno klavzulo lahko uporabila izjema iz člena 2 te uredbe.
- 60 Vendar Uredba št. 330/2010 od uporabe skupinske izjeme izključuje nekatere vrste omejitev, ki bi lahko imele hude protikonkurenčne učinke, ne glede na tržni delež zadevnih podjetij. Gre za nedopustne omejitve, določene v členu 4 te uredbe.
- 61 Skupinske izjeme, določene v členu 2 Uredbe št. 330/2010, se zato ne more uporabiti za prepoved, kakršna je obravnavana v postopku v glavni stvari, če slednja pomeni eno izmed navedenih nedopustnih omejitev.

Razlaga člena 4(b) in (c) Uredbe št. 330/2010

- 62 Predložitveno sodišče s tretjim in četrtem vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4 Uredbe št. 330/2010 razlagati tako, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, prepoved, ki je naložena članom sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, ki delujejo kot distributerji na trgu, da za spletno prodajo na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, pomeni omejitev odjemalcev v smislu člena 4(b) navedene uredbe ali omejitev pasivne prodaje končnim uporabnikom v smislu člena 4(c) navedene uredbe.
- 63 V skladu s členom 4(b) in (c) Uredbe št. 330/2010 se izjema iz člena 2 ne uporablja za vertikalne sporazume, katerih namen je omejitev ozemlja, na katero lahko kupec, ki je pogodbenica sporazuma, prodaja pogodbeno blago ali storitve, ali omejitev odjemalcev, ki jim jih lahko prodaja, ali omejitev, da bi končnim uporabnikom aktivno ali pasivno prodajali člani sistema selektivne distribucije, ki deluje na maloprodajni stopnji trgovine.
- 64 Preveriti je torej treba, ali pogodbeni klavzula, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, omejuje odjemalce, ki jim pooblaščen distributerji lahko prodajajo zadevne luksuzne izdelke oziroma omejuje pasivne prodaje pooblaščenih distributerjev končnim uporabnikom.
- 65 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da drugače kot pri klavzuli v zadevi, v kateri je bila 13. oktobra 2011 izrečena sodba *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique* (C-439/09, EU:C:2011:649), zadevna klavzula v obravnavani zadevi ne prepoveduje vključevanja spleta kot sredstva za trženje pogodbenih izdelkov, kot je bilo navedeno v točkah 52 in 53 te sodbe.
- 66 Dalje, iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, izhaja, da se v skupini kupcev prek spleta ne zdi mogoče razmejiti odjemalcev na platformah tretjih oseb.
- 67 Nazadnje, prav tako je iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, razvidno, da pogodba o selektivni distribuciji iz postopka v glavni stvari pooblaščenim distributerjem pod določenimi pogoji dovoljuje oglaševanje prek spleta na platformah tretjih oseb in uporabo spletnih iskalnikov, tako da lahko kupci, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 147 sklepnih predlogov, z uporabo takšnih iskalnikov običajno najdejo spletno ponudbo pooblaščenih distributerjev.

- 68 V teh okoliščinah prepoved, kakršna je obravnavana v postopku v glavni stvari, tudi če omejuje posebno obliko spletne prodaje, ne pomeni omejitve odjemalcev distributerjev v smislu člena 4(b) Uredbe št. 330/2010 niti omejitve pasivne prodaje pooblaščenih distributerjev končnim uporabnikom v smislu člena 4(c) te uredbe.
- 69 Glede na zgornje preudarke je treba na tretje in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4 Uredbe št. 330/2010 razlagati tako, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, prepoved, ki je naložena članom sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, ki delujejo kot distributerji na trgu, da za spletno prodajo na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, ne pomeni omejitve odjemalcev v smislu člena 4(b) navedene uredbe niti omejitve pasivne prodaje končnim uporabnikom v smislu člena 4(c) navedene uredbe.

Stroški

- 70 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 101(1) PDEU je treba razlagati tako, da je sistem selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh izdelkov, skladen s to določbo, če so prodajalci na drobno izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki so določena enotno za vse potencialne prodajalce na drobno in se uporabljajo nediskriminatorno, ter določena merila ne presegajo tega, kar je nujno potrebno.
2. Člen 101(1) PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje pogodbeni klavzuli, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pooblaščenim distributerjem sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, s katerim se primarno ohranja luksuzna podoba teh izdelkov, prepoveduje, da za spletno prodajo pogodbenih izdelkov na prepoznaven način uporabljajo platforme tretjih oseb, če je namen zadevne klavzule ohraniti luksuzno podobo teh izdelkov, je določena enotno in se uporablja nediskriminatorno ter je sorazmerna glede na zastavljeni cilj, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
3. Člen 4 Uredbe Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj je treba razlagati tako, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, prepoved, ki je naložena članom sistema selektivne distribucije luksuznih izdelkov, ki delujejo kot distributerji na trgu, da za spletno prodajo na prepoznaven način vključujejo tretja podjetja, ne pomeni omejitve odjemalcev v smislu člena 4(b) navedene uredbe niti omejitve pasivne prodaje končnim uporabnikom v smislu člena 4(c) navedene uredbe.

Podpisi